

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**28 жовтня 2021 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 жовтня 2021 р., м. Мукачево. – 229 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 4 від 18 листопада 2021 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Михайловина С.О. МОДЕЛІ SAAS (ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ПОСЛУГА): ПЕРЕВАГИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ВИБОРУ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ	46
Нестерова С.В., Пристая В.В. ПОКАЗНИКИ ОБОРОТНОСТІ В СИСТЕМІ ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ	48
Павлюх Б.Б., Головачко В.В., Головачко В.М. ТЕНДЕНЦІЯ ДО ЦИФРОВІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	50
Пентюхіна І.О. СУЧАСНІ ФОРМИ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ, ЇХ ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ	52
Пігош В.А. ЗМІНИ ДО КОШТОРИСУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	53
Поліщук О.М. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	56
Путраш Д.І., Головачко В.М. ВИМОГИ ДО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ	58
Радзіховська Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	60
Радіонов В.В. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	61
Ремета М.М., Головачко В.М. ЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ АУДИТУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	64
Решетар Д.В. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	66
Ткачук І.М. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВНУТРІШНЬОМУ КОНТРОЛІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	68
СЕКЦІЯ 2.	
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
Андрейків Т.Я., Остапчук І.О. КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	71
Братюк В.П., Мигович В.В. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	74
Гомба А.В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР У ОФШОРНИХ ЗОНАХ	77

Якщо заборгованість в іноземній валюті, то бухгалтерський облік повинен здійснюватися згідно з ПСБО 21.

Якщо здійснюється перерахунок заборгованості в валюті, то курс валюти береться той, що був вранці на дату її виникнення.

При отриманні передоплати (авансу) за від іноземного покупця за продукцію, товари, роботи виникає кредиторська заборгованість перед нерезидентом. Так як ця заборгованість буде погашена не грошима, вона є немонетарною та курсові різниці щодо неї не розраховуються [3].

Не мало важливим питанням є оподаткування розрахунків. Податкова система України динамічно розвивається, що супроводжується постійними змінами або коригуванням.

Також, варто зазначити, що під оподаткування підлягає повна передплата за надання робіт, послуг або ж купівлі товару і відображається сума податкових зобов'язань з ПДВ, а списується зобов'язання після відвантаження товару або надання послуг.

Отже, розрахунки з покупцями та замовниками є важливою та невід'ємною частиною сьогодення, яка існує завдяки товарному виробництву та обігу.

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт СмарТендер. реєстр термінів. URL: <https://smarttender.biz/terminy/view/zamovnyk/>

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.

Пігош Василь Августинович,
к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування і маркетингу
Мукачівський державний університет

ЗМІНИ ДО КОШТОРИСУ ЯК ПЕРЕДУМОВА ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Ефективне, раціональне та за цільовим призначенням використання бюджетних коштів - це важливіше завдання для кожної бюджетної установи. Для цього, необхідно здійснювати постійні аналітичні дослідження щодо співвідношення фактичних потреб установи із затвердженими до кінця року асигнуваннями. Такий аналіз надає можливість зрозуміти, чи правильно були визначені установою потреби в бюджетних коштах на момент планування та затвердження кошторису та, у разі необхідності, здійснити своєчасний перерозподіл асигнувань поточного року.

Не пізніше 31 грудня поточного бюджетного періоду Казначейство закриває

всі рахунки, відкриті у цьому періоді для виконання бюджету (ст. 57 БКУ) [1].

На кінець року Казначейство зберігає залишки коштів для здійснення видатків у наступному бюджетному періоді винятково:

на рахунках спеціального фонду державного бюджету;

на рахунках спеціального фонду місцевих бюджетів у вигляді субвенцій зі спеціального фонду державного бюджету для покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення;

на рахунках установ України, які функціонують за кордоном, а саме на рахунках, відкритих у банківських установах країн їх місцезнаходження;

власних надходжень державних і комунальних закладів фахової передвищої та вищої освіти, наукових установ та закладів культури, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю;

благодійних внесків та грантів, на поточних рахунках у банках державного сектору.

Тому, у разі необхідності бюджетним установам необхідно своєчасно та обґрунтовано надати пропозиції головному розпоряднику бюджетних коштів щодо внесення змін до кошторису установи. Затвердження кошторису та вимоги щодо його виконання.

Щорічно після встановлення бюджетних призначень на основі та в межах затвердженого розпису бюджету головні розпорядники бюджетних коштів розподіляють та доводять до розпорядників нижчого рівня та одержувачів обсяги бюджетних асигнувань. Потім затверджують для розпорядників кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду, паспорта бюджетних програм та плани використання бюджетних коштів, помісячні плани використання бюджетних коштів для одержувачів (ч. 5 ст. 22 БКУ) [1].

У свою чергу, розпорядники використовують бюджетні кошти у встановленому порядку, а саме: беруть бюджетні зобов'язання та здійснюють платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами, враховуючи при цьому необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років (ч. 7 ст. 48 БКУ) [1]. Тобто розпорядники контролюють, щоб їх видатки не перевищували затвержені бюджетні асигнування.

Одержувачі використовують виділені розпорядниками бюджетні кошти згідно з планом використання бюджетних коштів, який також містить розподіл бюджетних асигнувань.

Якщо цих правил та інших, встановлених бюджетним законодавством, не дотримуватися, це буде бюджетним правопорушенням, за яке установа та її керівник будуть відповідним чином покарані.

Якщо видатки розпорядника бюджетних коштів будуть менші, ніж затвержені бюджетні асигнування, тобто наприкінці року на рахунках будуть значні невикористані кошти або утворена дебіторська заборгованість за фактично не отримані товари, послуги або роботи, це може бути розглянуто як неефективне використання виділених бюджетних коштів або як нераціональне планування потреб установи.

Отже, якщо протягом поточного року з'являються обставини, які впливають на фінансово-господарську діяльність установи та потім можуть вважатися як значні прорахунки у плануванні видатків, необхідно своєчасно вносити зміни до кошторису установи.

Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ затверджено Порядком № 228 [2].

У цьому ж документі визначено порядок внесення змін до кошторису. Вони вносяться на підставі відповідних довідок, які затверджуються у такому ж порядку, що і сам кошторис та відповідні плани (п. 47 Порядку № 228).

При цьому самі кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду не перезатверджуються.

Бюджетним установам перш ніж надавати головному розпоряднику бюджетних коштів довідку на затвердження, потрібно провести додаткові розрахунки потреб установи за тими КЕКВ, в яких планується змінювати обсяг асигнувань.

Крім того, їм необхідно врахувати, чи немає на момент внесення змін кредиторської заборгованості за цими КЕКВ. У кожній довідці обов'язково слід зазначити, на підставі чого вносяться ці зміни.

Таким чином, якщо протягом поточного року з'являються обставини, які впливають на фінансово-господарську діяльність установи та потім можуть вважатися значними прорахунками в плануванні та виконанні кошторису, розпорядникам коштів доцільно вжити наступні заходи:

1. Своєчасно та обґрунтовано подати пропозиції головному розпоряднику бюджетних коштів щодо внесення змін до кошторису. Це необхідно, щоб не утворювати завищення потреби в коштах, тобто можливого збільшення сум видатків. Якщо під час ревізій виявлять завищену та необґрунтовану потребу в коштах, це вважатиметься фінансовим порушенням.

2. У випадку відсутності можливості збільшити або зменшити загальний обсяг кошторису видатків, доцільно здійснити перерозподіл бюджетних асигнувань у розрізі КЕКВ, залишившись при цьому в межах загального обсягу призначень.

3. При прийнятті рішення про здійснення перерозподілу асигнувань у розрізі КЕКВ, доцільно зробити відповідні розрахунки та обґрунтувати доцільність перерозподілу, контролювати фактично отримане фінансування, фактичні видатки та взяті фінансові зобов'язання, тобто контролювати відсутність кредиторської заборгованості за тими КЕКВ, які планується зменшувати; не здійснювати перерозподіл бюджетних асигнувань за рахунок зменшення захищених статей видатків.

Список використаної літератури:

1. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: постанова КМУ від 28 лютого 2002 р. № 228. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF#Text>